

חברה

כתב עת סוציאליסטי
לעניני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות

ניליון 25 | מאי 2006

●● "ובכן מה לעשות - להפנים את העובדה, שתהליך הבחירות הוא רק עוד מהלך בתוך ההתמודדות, שאליה נכנסנו עם תחילת ריצתו של פרץ לראשות מפלגת העבודה. ששום דבר לא נגמר או הוכרע, אלא פשוט התקדמנו, ועכשיו צריכים להמשיך."

חן רביב, מתוך: שחר של יום חדש, עמ' 11

חברה - כתב עת סוציאליסטי לעניני חברה,
כלכלה, פוליטיקה ותרבות
כתב העת יוצא באחריות יסו"ד -
ישראל סוציאל-דמוקרטית
מערכת: קהילת פזחה 21 א' תל אביב 69404
gilatg@post.tau.ac.il
עורכים: יפתח גולדמן, גילי גופר, אודי מנור
מערכת: אבי בראלי, חודי נתן, ניר מיכאלי,
עופר סיטמן, דנה שני-עצמון, אדם הישראלי
עזרו גם: ענת חולתא, אביתר כפכפי
צילום: לשכת העתונות הממשלתית, ליהי קורן
עיצוב: ליהי קורן | ענן
דפוס: גרפילי
מחיר: 10 שקלים לניליון
ניליון זה בסיוע עמותת צל התמר

ראשית

הצטמצם לכדי מפלגה בינונית וכמה וכמה מפלגות נעלמו. אפילו מי שהצביע לגימלאים לא ציפה שהיא תהפוך למפלגה ממשית, לשון מאזניים בכל ממשלה שתקום. בזמן הזה כדאי להביט בכל זאת אחורה ולשאול מה השגנו, מה הסוציאל-דמוקרטיה הישראלית השיגה. ובכדי לראות את השינוי שחל במדינת ישראל אין צורך לחזור למאי 2002, אז יצא הגליון הראשון של 'חברה', או לבחירות הקודמות בינואר 2003, מספיק לשאול מה קרה כאן ממש לפני שנה - מאי 2005. ממשלה יציבה בראשותו של אריאל שרון כשבראש המפלגה היריבה עמד שמעון פרס שלא ביקש כלל להחליף את <<

'אחרי בחירות' היא לעולם תקופה של אנטי-קליימקס לאדם הפוליטי. אפילו הנצחון הגדול ביותר מביא אחריו משא ומתן מתיש, שבמהלכו ואחריו עיסוק אין סופי בפשרות הקטנות של הפוליטיקה ושל החיים. כל מי שעובר קשה לקראת הבחירות מאוכזב מעט מהתוצאה והרבה מהתוצאה של התוצאה שכן ניהול המדינה הוא מעשה מתמשך, יומיומי ומתיש שכולל הצלחות, כשלונות ורק מעט רגעי תהילה. ומה שנכון לגבי כל בחירות נכון על אחת כמה וכמה בבחירות הללו שבהן לא ברור מי ניצח ונדמה שכולם הפסידו - קדימה לא גדולה כפי שציפתה, העבודה בקושי שמרה על כוחה, הליכוד

חברה

כתב עת סוציאליסטי
לענייני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות

<< הממשלה אלה רק לקבל נתח גדול יותר מהעוגה. יורשיהם האפשריים של שני אלה היו בנימין נתניהו ואהוד ברק. אף אחד מכל הרביעייה הזו לא אָתגר את התפישה הכלכלית-החברתית המקובלת על פקידי האוצר. המקסימום היה דיון בכלכלת-שוק עם חמלה, בתכנית למלחמה בעוני. מרחוק יכולנו להבחין באופציה חדשה מתקרבת בדמותו של "מתמודד ללא סיכוי" בפריימריז של מפלגת העבודה - עמיר פרץ זה מקרוב בא. ואל לנו לשכוח את התקשורת שהרגישה מאוד "חברתית", אבל התייחסה בעיקר לחמלה. העלאת שכר המינימום? תכנית הזוויה. הגדלת הגרעון? שטות. הגדלת סל התרופות? רק לקטסטרופות, לתרופות סקסיות והשאר - נחכה לתרומות.

השנה הזו והבחירות האלה היו אם כך מהפך ממשי במפה הפוליטית-חברתית-כלכלית של ישראל כמו גם בשיח הציבורי שלנו. אפילו דוברים שמרניים בתקשורת כמו רזי ברקאי כבר מדברים על הקטנת פערים והגדלת תקציבים ולא רק על חמלה ומוסר. אלה שהמהפך עוד לא הושלם. וכיוון שלא הושלם - זה הזמן לחזור לפעולה כדי להשפיע על כיוונו הממשי.

דווקא הזמן הזה - זמן הפשרה - הוא הזמן לחזור לשאול את השאלות הגדולות של הסוציאלי-דמוקרטיה: איזו מדינה אנחנו רוצים כאן ומהי הדרך הריאלית להגיע אליה? אנחנו צריכים לחזור לשאלות הממוקדות - חינוך, בריאות, רווחה, בינוי, סביבה וכן, גם ביטחון. בכל אחד מהתחומים הללו יש לחזור ולשרטט את המטרה ולציין שוב את הדרך למימושה מתוך ידיעה שזו לא תבוא מיד. יש להזכיר כי ביטוח בריאות ממלכתי ממשי צריך לכסות את כולם, מבלי להישען על השתתפות הולכת וגדלה של החולים, ולשאול מדוע ביטוח הבריאות שלנו אינו כולל רפואת שיניים. חשוב לחזור ולדרוש את עצירת הפרטת מערכת החינוך ולשאול מדוע מקצצים את משרת האחות בכתי הספר ואין פוצה קול ומצפצף מלבד הורים עשירים המבקשים לממן את האחות בעצמם. צריך לדאוג שהמשכורות יהיו כאלה שיאפשרו לקנות אנטיביוטיקה, אטלס, 'מונופול'.

בקיצור - סוציאליסטים ישראלים צריכים להמשיך לפעול, מתוך שאיפה לממש את החזון הכולל לחברה צודקת. היום, הפעולה היא ממקום גבוהה יותר בסולם המאפשר את עיצובה: לא מתוך יאוש של שוליים אלה מתוך תקווה של מי שהולכים ומתקרבים למרכז. בממשלה שעומדת לקום יהיו כמה וכמה חברים שהמונח סוציאלי-דמוקרטיה אינו קישוט סתמי עבורם. בשבילם ובשבילנו, צריך לחזור לתכניות בכל תחום ותחום והפעם - בתוך מפלגה סוציאלי-דמוקרטית רחבה. לא מספיק לכתוב מאמרים לעיתון - כדאי להביא את הרעיונות לדיון במוסדות המפלגה.

יש לפעול עכשיו בתוך המפלגות וגם מחוצה להן, כדי שלבחירות הבאות נבוא מוכנים יותר, כדי שבבחירות הבאות יהיה מהפך סוציאלי-דמוקרטי אמיתי בישראל.

◀ בילעין כמשל - איך זה עבוד באמת? | עמ' 17